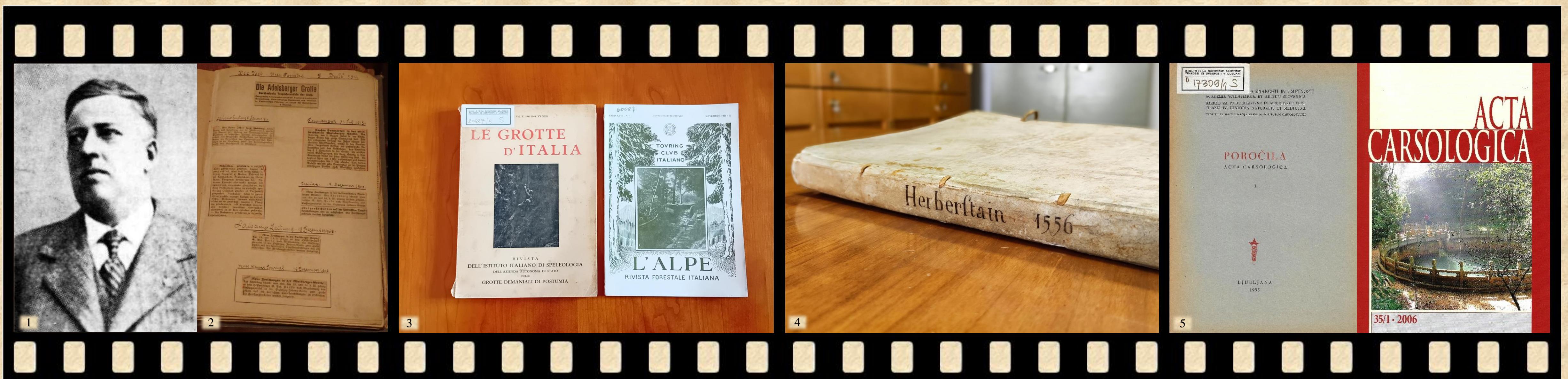

Knjižnica Inštituta za raziskovanje krasa ZRC SAZU

Prve ideje za ustanovitev speleološke knjižnice v Postojni segajo v začetek 20. stoletja. Ko je Ivan Andrej Perko (Slika 1), svetovno znani speleolog in dolgoletni direktor Postojnske jame, prišel v Postojno leta 1909, je bil njegov načrt, da Postojno preoblikuje v mednarodno priznano speleološko in znanstveno središče z inštitutom, podzemnim biospeleološkim laboratorijem, jamskim muzejem in speleološko knjižnico. Sočasno je Perko začel zbirati časopisne izrezke o Postojnski jami (Slika 2) in kmalu zatem tudi speleološko literaturo iz vse Evrope. Realizacija Perkovega načrta je bila prekinjena zaradi prve svetovne vojne. Kasneje, leta 1929, med italijansko okupacijo, je bil v Postojni ustanovljen Italijanski speleološki inštitut (Istituto speleologico italiano), ki je temeljil na obstoječem znanju in infrastrukturi ter začel sistematično zbirati speleološko gradivo.

Leta 1947 je bil pod okriljem Slovenske akademije znanosti in umetnosti ustanovljen današnji Inštitut za raziskovanje krasa, katerega naloge so vključevale tudi zbiranje in ohranjanje nacionalne in mednarodne speleološke ter krasoslovne literature. Inštitut je leta 1961 od Perkovega sina Leopolda pridobil Perkovo zasebno knjižnico. Literatura v njegovi zbirki je večinoma v nemščini in italijanščini, le nekaj del je v slovenščini. Drugi kronološki del knjižnice izhaja iz časa italijanskega inštituta v Postojni (1929 – 1943). Ta del obsega različno speleološko in krasoslovno literaturo, vključno s časopisi in revijami iz tistega obdobja (Slika 3). Tretji večji del starejše literature predstavljajo donacije Trevorja R. Shawa, ki je daroval tudi najstarejšo knjigo iz leta 1556 (Slika 4).

Fotografije: Arhiv IZRK / Photos: Archive IZRK

Zbirka Ivana Andreja Perka
Collection of Ivan Andrej Perko

Zbirka ustanove "Istituto speleologico italiano"
Collection of the "Istituto speleologico italiano"

Zbirka Trevorja Shawa
Collection of Trevor Shaw

Znanstvena revija Acta Carsologica
The scientific journal Acta Carsologica

Danes se gradivo večinoma kupuje ali pridobi kot dar v zameno za znanstveno revijo inštituta Acta Carsologica (Slika 5). Pomemben novejši del knjižničnega fonda so različne publikacije, ki jih redno izdaja inštitut (Slika 6). Knjižnica hrani tudi zapuščine Francija Bara (Slika 7), fotografa, specializiranega za jamsko fotografijo, najbolj znanega po svojih impresivnih stereoskopskih diapositivih, in zapuščine drugih priznanih slovenskih in tujih krasoslovcev (Slika 8). Zbirka knjižnice obsega okoli 50.000 posameznih enot različnega bibliografskega gradiva.

Knjižnica Inštituta za raziskovanje krasa v Postojni (Slika 9) hrani pomembno svetovno in regionalno krasoslovno literaturo in je posebej pomembna zaradi hranjenja redke in starejše literature. Knjižnica je tehnično in infrastrukturno del Biblioteke Slovenske akademije znanosti in umetnosti (SAZU) v Ljubljani, velike nacionalne specializirane knjižnice na področju znanosti v Sloveniji (Slika 10).

Library of the Karst Research Institute ZRC SAZU

The first ideas for the establishment of a speleological library in Postojna date back to the beginning of the 20th century. When Ivan Andrej Perko (Figure 1), the world-famous speleologist and long-time director of the cave Postojnska jama, came to Postojna in 1909, his plan was to turn Postojna into an internationally recognised speleological and scientific centre with an institute, an underground biospeleological laboratory, a cave museum and a speleological library. At the same time, Perko began collecting newspaper clippings from Postojnska jama (Figure 2) and soon after, he also started collecting speleological literature from all over Europe. The realisation of Perko's plan was interrupted by the First World War. Later, in 1929, during the Italian occupation, the Italian Speleological Institute (Istituto speleologico italiano) was founded in Postojna, which built on the existing knowledge and infrastructure and began to systematically collect speleological material.

In 1947, the modern Karst Research Institute was founded by the Slovenian Academy of Sciences and Arts, whose tasks included the collection and preservation of national and international speleological and karstological literature. The institute acquired Perko's private library from his son Leopold in 1961. The literature in his collection is mainly in German and Italian, with a few works in Slovenian. The second chronological part of the library dates from the time of the Italian institute in Postojna (1929 – 1943). This part consists of various speleological and karst-related literature, including magazines and newspapers from this period (Figure 3). The third large part of the older literature comes from donations from Trevor R. Shaw, who also provided the oldest book from 1556 (Figure 4).

Zbirka monografij Inštituta
A collection of monographs of the Institute

Zapuščine Francija Bara in drugih krasoslovev
Estates of Francij Bar and other karstologists

Knjižnica Inštituta za raziskovanje krasa
Library of the Karst Research Institute

Biblioteka SAZU
SASA Library

